ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **H. W.,** proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2020, č. j. 14 A 26/2020-40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4 114 Kč.

Odůvodnění:

I.
Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalovaná domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 24. 1. 2020, č. j. MV-173912-5/SO-2019, a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 29. 10. 2019, č. j. OAM-26465-11/ZM-2019, kterým byla podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobce

o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty a její doba platnosti nebyla prodloužena, neboť žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce podal dne 13. 5. 2019 žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Správní orgán I. stupně si k žádosti žalobce obstaral výpis z rejstříku trestů, ze kterého zjistil, že žalobce byl pravomocně odsouzen trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 3. 2019, sp. zn. 1 T 44/2019, za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 200 denních sazeb ve výši denní sazby 200 Kč (částka byla dle výpisu z rejstříku trestů dne 30. 7. 2019 zaplacena) a k zákazu činnosti spočívající v řízení motorových vozidel v délce 12 měsíců. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce tímto jednáním naplnil důvod pro neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty dle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu a toto odsouzení v té době nebylo zahlazeno. Z tohoto důvodu správní orgán I. stupně žádost žalobce již zmíněným rozhodnutím ze dne 29. 10. 2019, č. j. OAM-26465-11/ZM-2019, zamítl a dobu platnosti zaměstnanecké karty mu neprodloužil.

[3] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná výše uvedeným rozhodnutím ze dne 24. 1. 2020, č. j. MV-173912-5/SO-2019, zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalovaná konstatovala, že vzhledem k odsouzení žalobce za spáchání úmyslného trestného činu je zřejmé, že jeho jednání splňuje podmínky pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty ve smyslu § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalovaná připomněla, že při aplikaci tohoto ustanovení nejsou správní orgány povinny zkoumat charakter a závažnost trestné činnosti ani další specifika posuzované věci, proto na uvedeném závěru nemění nic ani to, že se jedná o jediné odsouzení žalobce za spáchání trestného činu. Dle žalované bylo toto ustanovení na nyní posuzovanou věc aplikováno zcela správně. Žalovaná dále konstatovala, že žalobce nebyl ani zkrácen na svých právech z důvodu prvotního nesprávného doručení prvostupňového rozhodnutí.

[4] K namítané absenci posouzení přiměřenosti prvostupňového rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců žalovaná konstatovala, že v daném případě neměla zákonem stanovenu povinnost zabývat se přiměřeností tohoto rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do soukromého či rodinného života žalobce. Následně však žalovaná připustila, že prvostupňové rozhodnutí může mít potenciálně negativní dopad do rodinného života žalobce, neboť v ČR pobývá jeho manželka a rovněž čtyři nezletilé děti. Všichni zde mají povolen trvalý pobyt. Nikdo z nich však není vázán na pobytové oprávnění žalobce a mají tak i nadále možnost pobývat na území ČR. Dle žalované může žalobce nadále realizovat svůj rodinný život prostřednictvím návštěv své rodiny v ČR. Žalovaná v této souvislosti poukázala i na Úmluvu o právech dítěte, která připouští, že rodič a dítě mohou pobývat v odlišných státech. Podle žalované z judikatury plyne, že pokud se cizinec dopustí úmyslného trestného činu, má veřejný zájem spočívající v ochraně společnosti přednost před právem cizince žít se svou rodinou. Žalovaná zdůraznila, že žalobce nezmínil žádné konkrétní důvody, pro které by se nemohl vrátit do země původu, nebyly zjištěny žádné významné majetkové vazby žalobce a nebyla předložena ani lékařská zpráva, dle níž by zdravotní stav žalobce bránil jeho vycestování. Žalovaná tak uzavřela, že prvostupňovým

rozhodnutím vzhledem k důvodu zamítnutí žalobcovy žádosti nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého ani rodinného života žalobce.

[5] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, který ho rozsudkem ze dne 17. 6. 2020, č. j. 14 A 26/2020-40, zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Městský soud předně zdůraznil, že dle judikatury správních soudů se musí správní orgány zabývat přiměřeností rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců i v případech, kdy to zákon o pobytu cizinců výslovně nestanoví. Absence výslovného požadavku posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí v některých případech znamená pouze to, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady některých rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné, nelze je však vyloučit. Na takové posouzení nelze bez dalšího rezignovat, a to s ohledem na mezinárodní závazky České republiky. Správní orgán I. stupně se touto otázkou vůbec nezabýval a žalovaná přiměřenost rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce dle městského soudu posoudila nedostatečně. Městský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu předestřel kritéria, která je třeba při posuzování přiměřenosti rozhodnutí o zrušení či neprodloužení pobytového oprávnění z důvodu páchané trestné činnosti zohlednit, přičemž tato úvaha v napadených rozhodnutích dle něj chybí.

[6] Městský soud připustil, že žalobce netvrdil žádné výjimečné okolnosti, které měly vzít správní orgány při posuzování přiměřenosti rozhodnutí v potaz; dle jeho názoru však již sama skutečnost, že žalobce na území pobýval spolu s manželkou a třemi dětmi vyžadovala, aby tato rodinná situace byla podrobně posouzena. Konstatování, že žalobcova manželka a jeho děti mají v ČR povolen trvalý pobyt a nejsou tak vázány na pobytové oprávnění žalobce, není dle městského soudu z hlediska posouzení přiměřenosti dostatečné. Městský soud upozornil, že bylo na žalobci, aby tvrdil a dokládal okolnosti, které dle jeho názoru prokazují nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do jeho rodinného života, přičemž taková tvrzení žalobce ve správním řízení neuvedl. Nelze proto klást žalované k tíži, že žalobce nevyzývala k doplnění žádosti, nicméně v nyní posuzované věci bylo již z obsahu spisového materiálu zřejmé, že na území ČR žijí žalobcovy děti a jeho manželka. Bylo proto na žalované, aby se vypořádala s tím, zda a jakým způsobem se neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty promítne do podmínek života rodiny. To, že nebude mít dopad na pobytová oprávnění manželky žalobce a dětí, je pouze jedním z kritérií.

[7] Městský soud závěrem zmínil, že aplikace § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na tuto věc nebyla dle jeho názoru ze strany správních orgánů přepjatě formalistická.

II.
Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[8] Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (stěžovatelka) kasační stížnost, v níž odkazuje na kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatelka zásadně nesouhlasí se závěrem městského soudu, podle něhož se nedostatečným způsobem vypořádala s přiměřeností rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Naopak je přesvědčena o tom, že tuto skutečnost přezkoumatelným způsobem posoudila, a to i ve vztahu ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) a dále ve vztahu ke směrnici Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny, neboť se zabývala tím, zda jsou ostatní rodinní příslušníci žalobce vázáni na jeho pobytové oprávnění, zda je může žalobce navštěvovat a podílet se na péči a výchově svých nezletilých dětí, i dalšími skutečnostmi.

[10] Stěžovatelka s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), konstatuje, že nyní posuzovaná věc je jakožto řízení o žádosti ovládáno dispoziční zásadou, jejíž podstatou je svěření iniciativy účastníkům řízení, kteří mají povinnost tvrdit a doložit rozhodné skutečnosti. Bylo tak na žalobci, aby správnímu orgánu I. stupně poskytl veškeré informace potřebné k posouzení přiměřenosti rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, což je navíc stanoveno v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce však žádné výjimečné okolnosti (jak uvedl i městský soud) netvrdil, přičemž ohledně charakteru a pevnosti rodinných vazeb není zásadnějších skutečností než těch, které by uvedl sám žalobce. Žalobce měl ve správním řízení dostatek prostoru, aby doplnil a prokázal svá tvrzení, nicméně své důkazní břemeno neunesl. Stěžovatelka dále zmiňuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, od které se podle ní městský soud odchýlil.

[11] Stěžovatelka rovněž namítá, že městský soud ve svém rozsudku nespecifikoval, jakým způsobem by měly být v rámci dalšího projednání věci více zjišťovány okolnosti rodinných vazeb žalobce. Stěžovatelka se rovněž neztotožňuje s názorem městského soudu, že v jejím rozhodnutí chybí úvaha ohledně kritérií stanovených zákonem, která měla při posouzení přiměřenosti zohlednit. Stěžovatelka podotýká, že tento právní názor městského soudu je vnitřně rozporný, neboť městský soud konstatoval, že pro závěr o existenci důvodu pro neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty nebyly třeba jiné informace než výpis z evidence rejstříku trestů. Stěžovatelka závěrem s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) připomněla, že zásah do soukromého a rodinného života je u rozhodnutí o neudělení pobytového oprávnění z povahy věci méně intenzivní než u rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu.

[12] Vzhledem k uvedenému stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil s posouzením věci městským soudem, který své závěry dle něj srozumitelně a dostatečně odůvodnil. Žalobce konstatoval, že správnímu orgánu I. stupně bylo od počátku zřejmé, že žalobce má na území ČR rozsáhlé rodinné vazby, přičemž správní orgány jsou povinny zkoumat přiměřenost svých rozhodnutí přímo s ohledem na čl. 8 Úmluvy a též čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stejně tak byly správní orgány povinny zohlednit nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce ve smyslu Úmluvy o právech dítěte. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu žalobce připomněl, že správní orgány měly povinnost

posuzovat přiměřenost svých rozhodnutí nejen ve vztahu k žalobci, ale také ve vztahu k jeho nezletilým dětem.

[14] Žalobce zdůraznil, že žádal o prodloužení svého pobytového oprávnění, k čemuž doložil nezbytné podklady. Vzhledem k tomu, že správním orgánům byla přítomnost rodiny žalobce na území ČR známa, mohly žalobce vyzvat k doplnění některých skutečností, které považovaly za nezbytné. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2017, č. j. 57 A 6/2016-81, žalobce upozornil na to, že zjistil-li správní orgán negativní skutečnost odůvodňující neprodloužení jeho pobytového oprávnění, měl možnost žalobce vyzvat, aby doplnil některé skutečnosti, či nařídit výslech žalobce, kde by se žalobce mohl k rodinným poměrům a případné nepřiměřenosti rozhodnutí vyjádřit. Žalobce je přesvědčen, že v situaci, kdy správní orgán shledá skutečnost odůvodňující neprodloužení jeho pobytového oprávnění, má posoudit přiměřenost svého rozhodnutí, k čemuž byl na základě mezinárodních závazků ČR povinen. V nyní posuzované věci navíc byly správnímu orgánu rodinné vazby žalobce známy. Dle žalobce je zcela zřejmé, že správní orgán I. stupně pochybil, neboť se ve svém rozhodnutí nijak přiměřeností ani ve vztahu k žalobci, ani ve vztahu k jeho rodinným příslušníkům nezabýval. S ohledem na vazby žalobce jsou rozhodnutí správních orgánů zjevně nepřiměřená. Žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s), a jedná za ni k tomu pověřený zaměstnanec s odpovídajícím právnickým vzděláním (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Podstatou nyní posuzované věci je otázka, v jakém rozsahu jsou správní orgány při posuzování žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty povinny zabývat se otázkou přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života cizince. V tomto ohledu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, který se sice zabýval zamítnutím žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, v něm uvedené závěry však lze přiměřeně vztáhnout i na nyní posuzovanou věc:

„Krajský soud svůj právní názor opřel mj. o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016-30, který se ovšem v případu jím posuzovaném právě rozsáhle zabýval přiměřeností dopadů do soukromého a rodinného života cizince u rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, ve znění

účinném do 17. 12. 2015, podle něhož „ministerstvo platnost povolení k trvalému pobytu dále zruší, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince". Nejvyšší správní soud následně pouze v závěru svého rozsudku obiter dictum poukázal na pozdější právní úpravu účinnou od 18. 12. 2015, konkrétně na § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, podle něhož „ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody". Ve vztahu k této právní úpravě (...) dospěl druhý senát Nejvyššího správního soudu k závěru, že zákonodárce uvedenou legislativní změnou zamýšlel dosáhnout toho, aby v případech, na něž se vztahuje § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, nebyla přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu vůbec posuzována.

Tento svůj úmysl zákonodárce v obecné rovině následně skutečně potvrdil novelou zákona o pobytu cizinců provedenou zákonem č. 222/2017 Sb., jež s účinností od 15. 8. 2017 vložila do § 174a zákona o pobytu cizinců definujícího hlediska, k nimž jsou správní orgány povinny přihlédnout při posuzování přiměřenosti dopadů jednotlivých rozhodnutí vydaných dle tohoto zákona, následující odstavec třetí: „Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví." Nicméně, ještě před tím Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30, (...), dospěl k závěru, že povinnost správních orgánů, dlouhodobě potvrzovaná judikaturou Nejvyššího správního soudu, vždy zkoumat přiměřenost dopadů svých rozhodnutí vydaných dle zákona o pobytu cizinců, která mají potenciální dopad do soukromého a rodinného života cizince (...), vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy. Ten dle citovaného rozsudku Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce a, lze dodat, má samozřejmě před zákonem o pobytu cizinců přednost (viz čl. 10 Ústavy ČR). Na tom nemohl nic změnit ani do zákona následně vložený třetí odstavec § 174a zákona o pobytu cizinců, jak Nejvyšší správní soud potvrdil např. v rozsudku ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, publ. pod č. 3852/2019 Sb. NSS. V něm totiž shledal ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu o uložení povinnosti opustit území ČR rovněž rozpor tohoto ustanovení zákona s čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/15/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. V nyní posuzované věci (...) lze jen opakovat, že uplatnění § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců by bylo (...) především v přímém rozporu s čl. 8 Úmluvy, (...), a toto ustanovení musí proto zůstat v daném případě neaplikováno."

[18] Na uvedených závěrech v tomto případě nic nezměnil ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, publ. pod č. 3990/2020 Sb. NSS, jelikož v nynější věci, jak uznala rovněž stěžovatelka a jak potvrdil městský soud, žalobce nepřiměřenost neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty namítal (byť velmi stručně a obecně) ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a jeho argumentaci přitom nelze *prima facie* označit za nemyslitelnou či zdánlivou (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 5 Azs 28/2020-38). Stěžovatelka tedy v předmětné věci byly povinna posoudit přiměřenost rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život žalobce, což (i přes mylné tvrzení, že tak činit

nemusí) také učinila, ovšem Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že úvaha žalované je v tomto ohledu nedostatečná.

[19] V nyní posuzované věci bylo již správnímu orgánu I. stupně z výpisu z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR známo, že žalobce je otcem tří, v té době nezletilých, dětí – W. W. (nar. X), Y. W. (nar. X) a Y. S. W. (nar. X). Na daném výpisu figuruje jakožto syn žalobce také P. M. (nar. X), o kterém se ovšem žalobce v žalobě vůbec nezmiňoval, přičemž z úřední činnosti, konkrétně z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2012, č. j. 7 As 90/2010-78, je zdejšímu soudu známo, že uznání otcovství k tomuto nezletilému žalobcem bylo příslušnými správními orgány považováno za účelové. O otcovství žalobce k výše uvedeným třem dětem, které byly v době rozhodování správních orgánů nezletilé, však žádné pochybnosti známy nejsou, a tedy v takovém případě měl být zohledněn čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož je zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte totiž přenáší ESLP i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají nezletilých dětí, a přisuzuje mu zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Judikatura Nejvyššího správního soudu (i Ústavního soudu – viz dále) v návaznosti na uvedený přístup ESLP tedy vyžaduje, aby byl nejlepší zájem dítěte náležitě posouzen (viz např. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, nebo rozsudky ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019-33, či ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52). Nejvyšší správní soud v uvedených rozhodnutích upřesnil kritéria, jimiž je třeba se řídit při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince v situacích, kdy je nutné zohlednit nejlepší zájem jeho nezletilých dětí.

[20] Ve zmiňovaném rozsudku ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020-52, k této otázce Nejvyšší správní soud zdůraznil, že rovněž podle nálezu Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, musí být vážení a zohledňování nejlepšího zájmu dítěte materiálně obsaženo v odůvodnění daného rozhodnutí. Přestože lze se stěžovatelkou souhlasit v tom, že neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty obvykle nepředstavuje natolik intenzivní zásah do rodinného života cizince jako např. rozhodnutí o správním vyhoštění či o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, i ono náleží ve smyslu uvedeného nálezu Ústavního soudu do kategorie rozhodnutí, jejichž účelem sice není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte daného cizince (tj. přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), nicméně toto řízení může mít na dítě nezpochybnitelný právní dopad. Proto i v tomto typu řízení je třeba zvažovat např. míru péče cizince o dítě, míru faktické závislosti dítěte na cizinci, hloubku jejich vzájemného emočního vztahu, ale i míru, v jaké byl trestný čin spáchán vůči dítěti, a míru případného ohrožení řádného vývoje dítěte v případě, že rodič zůstane na území České republiky. Jak již Nejvyšší správní soud rovněž konstatoval v naposled zmiňovaném rozsudku (a předcházející

judikatuře), zájem nezletilého dítěte je totiž nutné vnímat jako středobod úvah o přiměřenosti daného rozhodnutí. Předně tak musí správní orgány v daném řízení zájem nezletilého dítěte definovat a následně s ohledem na takto vymezený zájem posuzovat přiměřenost zásahu do tohoto zájmu (srov. též např. recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2022, č. j. 5 Azs 137/2022-40).

[21] Pro kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte je zásadní dostatečné množství informací, na jejichž základě budou mít správní orgány přehled o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dětí. Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že se v nynějším případě jednalo o řízení zahájené na žádost žalobce, takže břemeno tvrzení a primárně i břemeno důkazní leželo na žalobci, nikoli na správních orgánech (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016-192, ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017-28, či rozsudek ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, na nějž odkazovala i stěžovatelka).

[22] Bylo tedy primárně na žalobci, aby správním orgánům sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života, neboť je to právě žadatel, jemuž jsou tyto skutečnosti známy především (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35). Jak však již zdůraznil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 25. 9. 2020, č. j. 4 Azs 171/2019-25, „*poněkud odlišný přístup je však nutno zaujmout za situace, kdy je „ve hře" zájem nezletilého dítěte. V takové situaci musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele), daleko větší, a to bez ohledu na to, že účelem žádosti o pobytové oprávnění není sloučení rodiny*" (viz také např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Azs 226/2020-52).

[23] V nyní posuzované věci, i přes stručnou a obecně formulovanou argumentaci žalobce v odvolání, stěžovatelka nijak nezpochybnila, co vyplývalo již ze správního spisu, tedy, že žalobce byl i v době jejího rozhodování otcem tří nezletilých dětí. Ve vztahu k této skutečnosti však pouze konstatovala, že žalobcovy nezletilé děti ani jeho manželka nejsou závislé na jeho pobytovém oprávnění a mají i nadále možnost pobývat na území ČR. Jak vyplývá z výše uvedeného a jak správně konstatoval městský soud, tato skutečnost je pouze jedním z řady hledisek, které měla vzít stěžovatelka při posuzování přiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k osobnímu a rodinnému životu žalobce a zejména ve vztahu k nejlepšímu zájmu jeho nezletilých dětí v potaz. Stejně tak nedostatečné je tvrzení stěžovatelky, že žalobce může realizovat svůj rodinný život prostřednictvím návštěv rodiny v ČR, za situace, kdy se stěžovatelka nezabývala tím, zda je vzhledem ke vzdálenosti obou zemí, otázce leteckého spojení mezi nimi a jeho nákladů, jakož i k tomu, jak často a s jakým úspěchem by mohl žalobce žádat o příslušné vízum či jiné oprávnění ke vstupu a pobytu na území ČR na zastupitelském úřadu ČR v Číně, skutečně reálné, že by žalobce takto mohl udržovat pravidelný a z hlediska zájmů jeho nezletilých dětí dostatečně intenzivní kontakt se svou rodinou. K nejlepšímu zájmu nezletilých dětí stěžovatelka pouze konstatovala, že Úmluva o právech dítěte připouští i oddělení dítěte od rodičů. Skutečnost, že oddělení dítěte od jednoho z rodičů je dle Úmluvy o právech dítěte za určitých kvalifikovaných okolností možné, však sama o sobě nemůže znamenat, že předmětné rozhodnutí je přiměřené.

[24] Stěžovatelka takto uzavřela, že veřejný zájem na tom, aby na území ČR nepobývali cizinci, kteří spáchali trestnou činnost, v daném případě převáží nad ochranou soukromého a rodinného života žalobce, aniž by však, ve světle výše citované judikatury ESLP, Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu, skutečně učinila středobodem svého uvažování zájem žalobcových nezletilých dětí, přiznala tomuto zájmu zásadní význam a teprve za takových podmínek usilovala o nalezení spravedlivé rovnováhy mezi těmito protichůdnými zájmy. Takový závěr proto považuje Nejvyšší správní soud stejně jako městský soud za nepřezkoumatelný a předčasný, neboť není založen na posouzení, z něhož by vyplývalo, že došlo k pozornému a důkladnému zohlednění zájmů žalobcových nezletilých dětí.

[25] K námitce stěžovatelky, dle níž městský soud nespecifikoval, jakým způsobem má stěžovatelka zjišťovat okolnosti žalobcova rodinného života, Nejvyšší správní soud dodává, že v konečném důsledku, i přes výše zmiňované rozložení důkazní břemene, jsou to ve vztahu k nezletilým dětem žalobce správní orgány, kdo má ve smyslu § 3 správního řádu povinnost zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností, přičemž jim není třeba připomínat, jaké důkazní prostředky mají ke zjištění skutkového stavu věci použít. Nebylo proto nezbytné, aby městský soud jakkoliv konkretizoval, co má stěžovatelka či správní orgán I. stupně učinit, aby si opatřily dostatečné podklady pro posouzení otázky přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Nejvyšší správní soud dodává, že správní orgány měly v dalším řízení např. možnost provést výslech žalobce, jeho manželky i žalobcových dětí, včetně těch nezletilých (nejstarší z nich již bylo v době rozhodování městského soudu zletilé), resp. přinejmenším Y. W., které se již v té době blížilo věku 12 let, po jehož dosažení dítěti svědčí domněnka o schopnosti formulovat své názory ve smyslu § 867 odst. 2 občanského zákoníku. Ostatně, znalost názoru dítěte jakožto zásadní vodítko právě při hledání jeho nejlepšího zájmu zdůrazňuje ve své judikatuře také Ústavní soud (k tomu přiměřeně srov. nález ze dne 9. 10. 2019, sp. zn. IV. ÚS 1002/19, či dřívější nález ze dne 18. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 1708/14). Vhodné bylo také vyžádat si k posuzovaným otázkám stanovisko příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

[26] Pokud stěžovatelka odkazovala na konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu, od kterých se měl městský soud odchýlit, je třeba zdůraznit, že tyto rozsudky nejsou přiléhavé na nyní posuzovanou věc, neboť skutkové okolnosti těchto případů byly odlišné [rozsudek ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 Azs 84/2016-39, se týkal cizince, které byl svobodný, a v řízení bylo zjištěno, že se svým nezletilým synem se nestýkal; ve věci posuzované v rozsudku ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017-27, nehrál vůbec roli nejlepší zájem dítěte; v případu, jehož se týkal rozsudek ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, byla pevnost rodinných vazeb naopak zjišťována; a v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018-34, vycházel zdejší soud z toho, že nezletilý syn cizinky (žalobkyně) žil dlouhodobě u její sestry].

[27] Nedůvodná je také námitka, dle níž je rozsudek městského soudu vnitřně rozporný. Městský soud považoval za dostatečně zjištěné, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, jelikož k tomuto skutkovému závěru skutečně postačoval výpis z rejstříku trestů. Jinou otázkou nicméně bylo to, zda bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty přiměřené

z hlediska jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, což v nynější věci nebylo dostatečně posouzeno. Zrušovací důvod, který městský soud v napadeném rozsudku vymezil, v řízení o kasační stížnosti obstál.

IV.
Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[29] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto má vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti nejprve zastoupen advokátem, Mgr. Petrem Václavkem, který jeho jménem podal také vyjádření ke kasační stížnosti. Přestože tedy následně Nejvyšší správní soud obdržel oznámení tohoto advokáta, že ukončil právní zastoupení žalobce, náleží žalobci náhrada nákladů vynaložených na uvedené právní zastoupení, které spočívají v odměně advokáta za jeden úkon právní služby – vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")] ve výši 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a v paušální částce hotových výdajů za tento úkon ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Výsledná částka se zvyšuje o DPH 21 %, tedy o 714 Kč. Náhrada nákladů řízení žalobce tedy celkově představuje částku 4 114 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud stěžovatelce přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. listopadu 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu